

CONCEPTVERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING D.D. 24 NOVEMBER 2016 VAN DE COMMISSIE SAMENLEVING

Aanwezig de leden:

De heren Azannay (GL), Baaijens (AP), Brander (PvdA), El Aichi (CDA), De Jong (VVD), Van den Raadt (Trots), Spijkerman (D66) en de dames Barth (CU), Dekker (D66), Jacobsz (AP), Klazes (GL), Özogul (SP), De Raadt (CDA), Ramsodit (PvdA), Simsek (CDA), Sterenberg (VVD)

Afwezig: mevrouw Van Ketel (SP), de heer Smit (OPH)

Mede aanwezig:

Mevrouw Taets-van Amerongen (secretaris), de heer Van Leeuwen (voorzitter), de heer Snoek (wethouder), de heer Botter (wethouder)

Verslag: mevrouw Muda

1. Opening en mededelingen

De **voorzitter** opent de vergadering om 20.00 uur en heet eenieder welkom. Hij heeft de volgende mededelingen:

- We verwachten 23 leerlingen uit klas 5-havo van het Rudolf Steiner College op de tribune in het kader van het vak maatschappijleer;
- Namens wethouder Botter vraagt de voorzitter of de commissie belangstelling heeft voor een technische toelichting op de onderzoeksrapportage van bureau BING naar vrouwenopvang Blijf Groep locatie IJmond op 9 januari 2017. De behandeling staat gepland voor 12 januari 2017. Een meerderheid van de commissie heeft daarvoor belangstelling.
- In het kader van de uitvoering van motie-Van Wijk/Van den Raadt (motie 29) wordt een ‘Meet en Share’ georganiseerd met de wijkraden en andere buurtinitiatieven op 26 januari 2017, aanvang 17.15 uur. Deze bijeenkomst wordt op verzoek van de gemeenteraad door vier raadsleden georganiseerd, dus er wordt een brede vertegenwoordiging verwacht van minimaal twee personen per fractie.

Mevrouw **Sterenberg** (VVD) deelt mee dat de heer De Jong later komt en de heer Smit (OPH) ziek is.

Mevrouw **Simsek** (CDA) deelt mee dat mevrouw De Raadt de behandeling van agendapunt 7 voor haar rekening zal nemen.

Mevrouw **Klazes** (GL) deelt mee dat de heer Smit afwezig is wegens ziekte.

Mevrouw **Özogul** (SP) deelt mee dat mevrouw Van Ketel ziek is.

2. Spreektijd voor belangstellenden

Er zijn geen insprekers.

3. Vaststellen agenda

De **voorzitter** deelt mee dat wethouder Snoek in beslotenheid een mededeling wil doen aan de commissie en dat hij een mededeling wil doen in verband met agendapunt 6.

Wethouder **Snoek** brengt in herinnering dat de jaarverslagen van de scholen normaal in aanwezigheid van de besturen worden besproken. Omdat de datum van 8 december naar 24 november 2016 is verplaatst, is dat nu helaas niet mogelijk. De wethouder legt twee opties voor: of hij speelt de eventuele vragen aan de bestuurders door en zorgt ervoor dat deze voor de raadbehandeling beantwoord zijn of de commissie besluit de behandeling uit te stellen.

De **voorzitter** concludeert dat een meerderheid van de commissie de voorkeur geeft aan behandeling vandaag. De agenda wordt vastgesteld.

4. Inventarisatie rondvraag en mededelingen voor leden en collegeleden

De voorzitter geeft gelegenheid voor mededelingen.

Mevrouw **Ramsodit** (PvdA) vraagt aandacht voor het feit dat een op drie vrouwen slachtoffer wordt van geweld. De Verenigde Naties hebben 25 november uitgeroepen tot 'Internationale dag tegen geweld tegen vrouwen' en in het kader daarvan kleuren gebouwen over de gehele wereld oranje. Het EYE in Amsterdam is vanaf vandaag tot 10 december 2016 oranje verlicht. Spreekster roept iedereen op om alert te zijn op geweld en altijd in gesprek te gaan als er iets aan de hand lijkt te zijn.

Mevrouw **Sterenberg** (VVD) benadrukt dat oranje de kleur is van de VVD en dat dat goed uitkomt omdat de VVD fel gekant is tegen geweld tegen vrouwen.

Mevrouw **Ramsodit** (PvdA) voegt eraan toe dat oranje de kleur van de hoop is vanuit het perspectief van geweld en dat het van belang is om zelf in actie te komen.

De heer **Azannay** (GL) bedankt mevrouw Ramsodit voor haar oproep en spreekt als man zijn afkeuring uit over geweld tegen vrouwen.

Wethouder **Botter** heeft de volgende mededelingen:

- In het Haarlems Dagblad werd per abuis gesproken over ‘bed, bad, brood’-opvang bij de Bakenessergracht. Dat moet zijn de Zijlweg.
- Ten tweede nodigt de wethouder de commissieleden uit voor het toneelstuk De Vader met Hans Croiset en Johanna ter Steege dat op 18 maart 2017 wordt opgevoerd in de stadsschouwburg in het kader van het streven om Haarlem een alzheimervriendelijke stad te maken. Hij stelt voor na afloop te discussiëren over het toneelstuk en het thema. Hij zal een intekenlijst laten rondgaan.

De voorzitter gaat verder met de inventarisatie van de rondvraag.

De heer **El Aichi** (CDA) heeft een vraag aan wethouder Botter over het Wmo-loket.

De heer **Spijkerman** (D66) heeft een vraag aan wethouder Botter over the Right to Challenge en een vraag aan wethouder Langenacker over de samenwerking tussen het sociaal wijkteam en het CJG, specifiek gericht op het uitgangspunt 1 gezin, 1 plan, 1 regisseur naar aanleiding van een krantenartikel.

De heer **Van den Raadt** (Trots) sluit zich bij de vraag van het CDA over het Wmo-loket.

Mevrouw **Barth** (CU) heeft een vraag aan wethouder Botter over de nachtopvang voor uitgeprocedeerde asielzoekers.

Mevrouw **Özogul** (SP) heeft een vraag aan wethouder Langenacker over collectieve ziektekostenverzekering.

- 5.1. Eerste wijziging gemeenschappelijke Regeling (GR) Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten (VSV) regio “West-Kennemerland”**
- 5.2. Jaarverslag 2015-2016 “Leerplein” leerplicht en RMC/Regionale Meld- en Coördinatiefunctie Voortijdig schoolverlaten RMC-regio Zuid- en Midden-Kennemerland**
- 5.3. Regionale Vervolgaanpak Bestrijding voortijdig schoolverlaten (VSV), inclusief de aanpak kwetsbare jongeren 2017 tot 2021 RMC-regio “West-Kennemerland”**

Mevrouw **Simsek** (CDA) is blij met de daling van het verzuimcijfers en geeft daarvoor haar complimenten aan de wethouder en de ketenpartners. Het CDA is echter ook kritisch en vraagt aandacht voor een aantal verbeterpunten, zoals het verzuim van jongeren van 18 jaar en ouder en het verzuim in het voortgezet onderwijs. Vroegtijdige signalering en monitoring zijn van groot belang. Het CDA wil meer aandacht besteden aan het voortraject en zoekt naar manieren om de talenten van deze jongeren die om de een of andere reden gedemotiveerd raken, te ontwikkelen. Omliggende gemeenten laten mooie initiatieven zien op dat gebied. Amsterdam heeft midden in een wijk een studiecentrum opgericht voor kinderen en ouders met het doel in gesprek te gaan met de jongere als het fout gaat en om ouderbetrokkenheid te bevorderen. Het CDA zou graag een werkbezoek willen organiseren aan dat studiecentrum. Spreekster vraagt zowel aan de raadsleden als aan de wethouder of daarvoor belangstelling is. Als tweede punt snijdt zij de multiproblematiek in gezinnen aan. Zij vraagt wat de gemeente, maar ook scholen, kunnen doen en wat de plannen voor de toekomst zijn om ervoor te zorgen dat kinderen daarvan niet langer de dupe worden. Tot

slot gaat zij in op de afwezigheid van leerlingen. Sommige scholen gaan er dezelfde dag nog op af maar spreekster krijgt ook signalen dat het proces via de leerplichtambtenaar tot aan de rechtbank enorm tijdrovend is. Het CDA pleit ervoor om dat proces goed te waarborgen en te monitoren. Ieder kind dat thuis zit, is er een te veel. Spreekster geeft nogmaals haar complimenten voor al het werk dat wordt verricht, maar vraagt ook nadrukkelijk aandacht voor de verbeterpunten omdat het behalen van een diploma nu eenmaal ontzettend belangrijk is.

De **voorzitter** vraagt wie er behoefte heeft om in te gaan op het voorstel van mevrouw Simsek. Mevrouw **Ramsodit** (PvdA) vraagt mevrouw Simsek om wat meer uitleg over haar voorstel. Mevrouw **Simsek** (CDA) stelt voor een werkbezoek te organiseren aan een studiecentrum in Amsterdam om te leren van de ervaringen daar.

Mevrouw **Ramsodit** (PvdA) vindt het een aanlokkelijk voorstel dat zij zou willen koppelen aan het eerdere verzoek van de commissie om een pilot te doen in de Boerhaavewijk met een meer integrale aanpak. Zij stelt voor om dit idee mee te nemen in de voorbereidingen voor die pilot.

Mevrouw **Simsek** (CDA) vindt dat een goed voorstel. Zij benadrukt dat het niet alleen een studiecentrum is voor kinderen maar dat ook ouders er terecht kunnen met vragen.

Mevrouw **Dekker** (D66) bevestigt dat dit overeenkomt met wat verschillende partijen een aantal maanden geleden gevraagd hebben met betrekking tot de wijkaanpak. Zij roept op om haast te maken met de uitwerking van de wijkgerichte aanpak.

De **voorzitter** stelt voor dat de andere fracties hierop ingaan in hun eigen eerste termijn en geeft daartoe het woord aan de SP.

Mevrouw **Özogul** (SP) constateert dat de inzet van Haarlem tot nu toe nog niet voldoende resultaat heeft opgeleverd. Volgens de SP heeft ieder kind recht op goed en veilig onderwijs, waarbij de betrokkenheid van de ouders heel belangrijk is. Daarom steunt de SP het voorstel van het CDA en zou dat ook willen meenemen bij de pilot die ontwikkeld wordt voor de Boerhaavewijk. Spreekster vraagt voorts aandacht voor het stijgende luxe verzuim.

Mevrouw **Dekker** (D66) heeft begrepen dat het vragen om extra vakantiedagen valt onder luxe verzuim. Zij vraagt waarom de SP juist daarop wil inzetten.

Mevrouw **Özogul** (SP) heeft geen bezwaar tegen extra vakantiedagen zolang de toewijzing volgende regels verloopt, maar zij vindt dat er wel degelijk ingegrepen moet worden als er geen toestemming is gevraagd. Zij vervolgt haar betoog. De SP vindt het belangrijk dat aandacht besteed wordt aan de reden van schoolverzuim. Vroegtijdige signalering om verzuim te voorkomen is van groot belang. De medewerking van de scholen is daarbij onontbeerlijk maar ook de rol van de ouders is belangrijk. Ouders zouden gehoord moeten worden ingeval van verzuim of problemen maar dat gebeurt niet in alle gevallen. De SP pleit ervoor om de inzet van Haarlem op dit punt onverminderd voort te zetten. De SP zal graag deelnemen aan het werkbezoek.

Mevrouw **Sterenberg** (VVD) is ervan overtuigd dat alle partijen dit onderwerp heel belangrijk vinden en dat de wethouder heel goed weet dat iedere schooluitvaller er een te veel is. Wat de VVD betreft kan het wijzigingsvoorstel dan ook als hamerstuk naar de raad.

Mevrouw **Dekker** (D66) verklaart dat D66 niet bepaald een groot voorstander is van gemeenschappelijke regelingen maar dat de fractie in dit geval blij is met de wijzigingen omdat de raad iets meer inspraak lijkt te krijgen. In artikel 15.1 staat dat er een toelichting gegeven zal worden, als het college of de raad daarom vraagt. D66 zou liever zien dat er een toelichting wordt gegeven als daartoe aanleiding is, een meer proactieve informatievoorziening dus. Als de tekst niet meer gewijzigd kan worden dan overweegt D66 een amendement daartoe in te dienen. D66 gaat verder akkoord met de wijzigingen van de GR. D66 is blij dat de verzuimaanpak lijkt te werken en is dan ook heel benieuwd naar de maatwerkaanpak 2017-2020. Het Rijk gaat ervan uit dat straks alleen jongeren gerapporteerd worden die zonder geldige reden thuiszitten. D66 benadrukt dat thuiszitten, ook met een geldige reden, niet wenselijk is. Daarom vraagt spreekster of die groep nog gemonitord wordt en begeleid wordt naar passend onderwijs. D66 heeft al eerder gevraagd om een

pilot op wijkniveau. Er lijken nu stappen gezet te worden in januari 2017. Spreekster wil graag horen wat de concrete plannen zijn, met name voor de aanpak van de multiproblematiek.

De heer **Van den Raadt** (Trots) sluit zich volledig aan bij de woorden van mevrouw Simsek. Trots wil ook graag meedoen aan het voorstel van mevrouw Simsek. Voor het luxe verzuim komt Trots met een voorstel, waarschijnlijk in de vorm van een motie, om drie 'jokerdagen' per jaar toe te staan.

De heer **Azannay** (GL) is blij met de positieve effecten van de maatregelen en ook dat er een alternatief wordt gezocht voor kwetsbare jongeren, hoewel hij van het laatste graag een paar voorbeelden zou horen. In het stuk wordt gesproken over een afname van het verzuim in de leeftijdscategorie 18 tot 23 jaar, maar direct daarna staat dat het verzuim van jongeren van 18 jaar en ouder relatief hoog is. Spreker ziet daarin een tegenstelling.

Mevrouw **Simsek** (CDA) heeft het anders gelezen, namelijk dat het percentage verzuim van 18 jaar en ouder relatief hoog blijft.

De heer **Azannay** (GL) bedankt mevrouw Simsek voor haar uitleg. Hij is in het algemeen voorstander van de ketenaanpak, maar hij waarschuwt wel voor te veel overleg omdat dit snel ingrijpen in de weg kan staan. Ondanks de aanpak springen nog steeds dezelfde wijken er in negatieve zin uit. Wellicht is het nodig om daarop extra inzet te plegen.

Mevrouw **Ramsodit** (PvdA) is het eens met het CDA dat een diploma onontbeerlijk is voor een goede toekomst maar anderzijds maakt een stapeling van problemen het soms erg lastig om een diploma te behalen. Zij is dan ook blij dat ook het college constateert dat er steeds vaker sprake is van een complexe problematiek bij jongeren. De aanpak blijft echter vaak beperkt tot het schoolverzuim, terwijl het volgens de PvdA ook gaat over armoede, financiële problemen en jeugdzorgkwesties. Spreekster vraagt hoe het college die problemen wil aanpakken. De rode draad in de aanpak is preventie maar wat de PvdA betreft begint preventie bij vroegsignalering. In principe mogen scholen zelf bepalen wat zij op dat vlak doen, waardoor de verschillen tussen scholen onderling enorm groot zijn. Spreekster vraagt wat het college daaraan zou kunnen doen.

Mevrouw **Özogul** (SP) is het daarmee eens maar zij weet ook dat ouders soms geen medewerking verlenen aan een IQ-test of een onderzoek. Zij vraagt hoe mevrouw Ramsodit daarover denkt.

Mevrouw **Ramsodit** (PvdA) antwoordt dat soms niet eens een eerste brede scan plaatsvindt en er dus ook geen sprake kan zijn van een vroege signalering. Als derde punt stelt zij de wijkaanpak aan de orde. Jongeren hebben behoefte aan een plek in de wijk om te studeren, elkaar te ontmoeten en hun netwerk te vergroten. Zij juicht het voorstel van het CDA dan ook toe.

De heer **Azannay** (GL) heeft verzuimd antwoord te geven op de vraag van het CDA maar GroenLinks sluit graag aan bij het voorstel.

Mevrouw **Jacobsz** (AP) stemt eveneens graag in met het voorstel van het CDA. Er wordt weliswaar veel werk gemaakt van het terugdringen van het verzuim maar er spelen ook factoren een rol waarop de gemeente geen invloed heeft, zoals werkgelegenheid. Bovendien heeft spreekster het idee dat er onvoldoende middelen en menskracht beschikbaar zijn om de problemen echt goed aan te pakken.

De voorzitter geeft het woord aan wethouder Snoek voor een reactie op de vragen en opmerkingen van de commissie.

Wethouder **Snoek** beaamt volmondig dat een startkwalificatie/diploma de kans op een baan verviervoudigt en een ticket is voor de toekomst. Haarlem heeft met veel inzet het verzuim en het vroegtijdig schoolverlaten kunnen terugbrengen, maar daarmee is het laaghangend fruit wel geoogst. Hij bedankt de commissie voor de complimenten en zal die overbrengen aan het Nova College en de medewerkers van het Leerplein. De vraag blijft echter of het Leerplein tijdig ingeschakeld wordt en of de middelen altijd op het juiste moment ingezet worden. Het CDA spreekt over studieruimte in de wijk. De wethouder gaat graag mee op werkbezoek. Het CDA en de

PvdA vragen terecht aandacht voor de multiproblematiek. De wethouder denkt dat Haarlem daar wel degelijk oog voor heeft. De decentralisatie heeft de gemeente de opdracht maar ook de kans gegeven om problematiek integraal aan te pakken dankzij het samenwerkingsverband, het CJG, de koppeling van het CJG met iedere school en de relatie tussen leerplicht, samenwerkingsverband en CJG. Met de CJG-coach is laagdrempelige eerstelijnszorg georganiseerd die het sociaal wijkteam er eventueel bij kan betrekken. Met het Impulstraject op vo-scholen wordt de relatie tussen leerplicht, samenwerkingsverband en CJG nog verder versterkt. De wethouder durft echter niet toe te zeggen dat de multiproblematiek hiermee op korte termijn opgelost zal worden. Hij gelooft weliswaar dat de ene school een strikter proces hanteert dan de andere. Daarom is voor het voortgezet onderwijs een verzuimprotocol opgesteld en dat zal ook gebeuren voor het passend onderwijs. De wethouder is bereid om te kijken of er inderdaad grote verschillen zijn tussen scholen en of dat aanleiding kan zijn om in gesprek te gaan over de handhaving van de protocollen. Mevrouw **Simsek** (CDA) bedoelt dat de ene school nog dezelfde dag actie onderneemt, terwijl het bij een andere school langer duurt. Zij pleit voor een eenduidige afhandeling.

Wethouder **Snoek** antwoordt dat voor het voortgezet onderwijs alle stappen zijn vastgelegd in een protocol. Dat gebeurt ook voor het passend onderwijs. Op papier is het dan goed geregeld maar dat geeft geen antwoord op de vraag of het ook echt goed loopt. De wethouder is bereid om daar nog extra aandacht aan te besteden. De SP vraagt aandacht voor het luxe verzuim; met een protocol zullen de spelregels daarvoor ook duidelijk zijn. De wethouder kan zich in theorie vinden in het wijzigingsvoorstel van D66 voor artikel 15.1 van de GR maar het lijkt hem praktischer om die wijziging door te voeren als Haarlemmerliede en Spaarnwoude uittraden in 2018.

Mevrouw **Dekker** (D66) informeert naar het precieze moment in 2018.

Wethouder **Snoek** antwoordt dat dit afhangt van de fusie met de Haarlemmermeer. Daarna moet de GR opnieuw vastgesteld worden.

Mevrouw **Dekker** (D66) begrijpt het praktische voorstel van de wethouder maar anderhalf jaar wachten, vindt zij te lang omdat het voor D66 een principieel punt is. Zij vraagt of D66 het bij amendement kan wijzigen.

Wethouder **Snoek** vindt haar punt terecht. Het mandaat ligt bij de raad, dus D66 kan daartoe een amendement indienen. De wethouder moet daarna echter wel aan de deelnemende partijen in de GR voorstellen om die wijziging over te nemen en vast te stellen in hun colleges en raden. De wethouder vindt ook dat thuiszitten hoe dan ook niet wenselijk is. Geoorloofd thuiszitten, is slechts een term en is eigenlijk alleen aan de orde als er uitzicht is op herplaatsing. In de stukken staat dat de pilot in de Boerhaavewijk eind januari 2017 van start gaat. Het college heeft tijd genomen om een goede analyse te maken van de wijk en die zal betrokken worden bij de pilot. De wethouder heeft al positief gereageerd op het voorgestelde werkbezoek. Mogelijk vinden de partners in de Boerhaavewijk dat een goede aanvulling maar de wethouder ziet het zelf ook als twee losse trajecten.

Mevrouw **Ramsodit** (PvdA) vraagt of de wethouder met partners de zelforganisaties bedoeld.

Wethouder **Snoek** bedoelt alle partners in de wijk, ook de zelforganisaties.

Mevrouw **Ramsodit** (PvdA) benadrukt dat die de aanleiding waren voor het verzoek.

Wethouder **Snoek** zegt in antwoord op het voorstel van Trots om drie 'jokerdagen' in te stellen dat dat een punt is voor de Tweede Kamer. De gemeente voert slechts de Leerplichtwet uit.

GroenLinks vraagt om voorbeelden van trajecten voor kwetsbare jongeren. Uit de extra VSV-aanvraag blijkt dat bestaande instrumenten nu ter beschikking komen van die kwetsbare doelgroep, zoals trajectcoaches en beroepsoriëntatietrajecten. Bovendien vraagt Haarlem om extra ruimte bij OCW om nieuwe maatwerktrajecten te ontwikkelen. Mevrouw Ramsodit vraagt aandacht voor de verschillen tussen scholen en wijken onderling op het gebied van vroegsignalering. De wethouder heeft geen overzicht. Daarom stelt hij voor eerst in overleg te gaan met het samenwerkingsverband om te zien of er aanleiding is om daarop te acteren en welke mogelijkheden de gemeente heeft.

Mevrouw **Ramsodit** (PvdA) wil graag een concrete toezegging. Als de wethouder daartoe niet bereid is, dan overweegt de PvdA een motie in te dienen.

Wethouder **Snoek** is bereid toe te zeggen in overleg te gaan met het samenwerkingsverband maar hij wil niet vooruitlopen op het overzicht dat hij nu niet heeft. Het staat mevrouw Ramsodit uiteraard vrij om een motie in te dienen, als zij dat overzicht wel heeft en weet dat er sprake is van een onevenwichtig beeld.

Mevrouw **Ramsodit** (PvdA) begrijpt dat de wethouder een tussenstap voorstelt en daarna gaat beoordelen of het nodig is om in te grijpen. De PvdA heeft van professionele hulpverleners signalen gekregen dat dit speelt. Spreekster legt het antwoord van de wethouder voor aan haar fractie.

De heer **Azannay** (GL) begrijpt dat de wethouder om extra ruimte vraagt bij het ministerie voor maatregelen voor kwetsbare doelgroepen. Hij wil weten waarom de wethouder die ruimte vraagt. Wethouder **Snoek** antwoordt dat de commissie in de begeleidende brief heeft kunnen lezen dat Haarlem om meer regelruimte vraagt omdat de oplossingen voor de steeds complexer wordende problematiek steeds meer gezocht moeten worden in maatwerk. Hij heeft echter nog geen specifieke trajecten voor ogen.

De heer **Azannay** (GL) steunt het idee van maatwerk. Hij vraagt of het mogelijk is om dat idee alsnog te realiseren als het ministerie niet instemt met het verzoek om meer ruimte.

Wethouder **Snoek** antwoordt dat het in sommige gevallen wel, maar in andere niet zal kunnen. De wethouder durft en is bereid om de grenzen van de regels op te zoeken om nieuwe ideeën te realiseren maar dat geldt niet altijd voor de partners in het onderwijs die afhankelijk zijn van subsidies en die gecontroleerd worden door OCW. OCW zegt overigens dat de gemeente meer ruimte heeft dan zij denkt. OCW is bereid zich welwillend op te stellen, zolang de gemeente maar in gesprek blijft met OCW. Dat lijkt veelal tot goede resultaten te leiden, behalve als het om geld gaat. De wethouder kan dus niet vooraf voorspellen wat hij gaat doen als OCW de gevraagde ruimte niet biedt.

Mevrouw **Özogul** (SP) wijst op de opvangmogelijkheden die het basisonderwijs en daarna bijvoorbeeld de Paulus Mavo en Daaf Gelukschool bieden, maar die speciale zorg ontbreekt op het mbo. Daarom pleit zij voor betere opvangmogelijkheden in het mbo, zodat deze kinderen (bijvoorbeeld kinderen met autisme) met een diploma van school kunnen gaan.

Wethouder **Snoek** antwoordt dat de trajectcoaches juist werkzaam zijn op dat gebied en in de school de kinderen helpen.

Mevrouw **Ramsodit** (PvdA) krijgt de indruk dat de gemeente afhankelijk is van de toestemming van OCW om maatwerktrajecten te kunnen inzetten. Zij weet dat in Amsterdam allerlei partners al geruime tijd samenwerken. Zij nodigt de wethouder uit om die ruimte te benutten en niet te wachten totdat OCW toestemming geeft.

Wethouder **Snoek** ziet dat laatste als een oproep.

De **voorzitter** concludeert dat de commissie instemt met het voorstel van het CDA voor het werkbezoek. Hij stelt voor om het agendapunt als besprekspunt te agenderen voor de raad omdat er een amendement en een motie zijn aangekondigd. Aldus wordt besloten.

6.1 Realisatie instandhouding openbaar voortgezet gymnasiaal onderwijs 2015 (MS)

6.2 Realisatie instandhouding openbaar primair onderwijs: jaarverslag 2015 Spaarnesant

6.3 Realisatie instandhouding openbaar voortgezet onderwijs: jaarverslag 2015 Stichting Dunamare Onderwijsgroep

De **voorzitter** brengt in herinnering dat de schoolbesturen vanwege agendatechnische redenen vandaag niet aanwezig zijn. De wethouder zal ervoor zorgen dat de vragen aan de besturen voor de raadsvergadering schriftelijk beantwoord worden.

Mevrouw **Dekker** (D66) bedankt voor de jaarverslagen en de verhelderende oplegnotitie. D66 gaat akkoord maar heeft een vraag over Dunamare. Dunamare verwacht minder leerlingen op de middellange termijn omdat er een verschuiving plaatsvindt in de richting van het algemeen vormend onderwijs vanuit het vmbo. Zij zou daarop graag een nadere toelichting krijgen.

Mevrouw **Özogul** (SP) vindt het goed om te zien dat het stedelijk gymnasium inzet op de opleiding en bijscholing van leerkrachten. Zij heeft een vraag met betrekking tot Dunamare. Er is een aantal jaren geleden een motie aangenomen om de positie van de ouders te versterken. Zij vraagt aan de wethouder wat daarmee gedaan is. Wellicht kan dit meegenomen worden bij het initiatief van mevrouw Simsek.

Mevrouw **Sterenbergh** (VVD) geeft haar complimenten aan de schoolbesturen.

De heer **Brander** (PvdA) vindt dat de verslagen er goed uitzien. Onlangs is in een gesprek met de schoolbesturen het 'sjoelbakeffect' aan de orde gekomen. Leerlingen kunnen in Haarlem moeilijk overstappen naar een ander schooltype, waarschijnlijk omdat Haarlem relatief veel categoriaal

onderwijs heeft. Hij vraagt aan de wethouder hoe dat probleem opgelost kan worden, wellicht in overleg met de schoolbesturen. Hij verwijst in dit verband met name naar de constatering dat leerlingen met een andere culturele achtergrond vaak te laag worden ingeschat. Hij geeft zijn complimenten voor de stukken.

De voorzitter geeft het woord aan wethouder Snoek voor een reactie op de vragen en opmerkingen.

Wethouder **Snoek** bedankt voor de complimenten. Hij meent zich te herinneren dat de moties, die niet alleen gingen over de positie van de ouders maar ook over die van de raad, verwerkt zijn en dat dat ook hier besproken is.

Mevrouw **Özogul** (SP) herinnert zich dat. De positie van de raad is wat haar betreft goed opgepakt maar aan de positie van de ouders schort nog het een en ander. Vandaar haar vraag hoe zij kan zien dat de positie van de ouders verbeterd is.

Wethouder **Snoek** antwoordt dat het opgenomen is in de Lokale Educatieve Agenda (LEA). Hij stelt voor om de commissie op de hoogte te stellen van de resultaten van deze werkgroep. Hij begrijpt wat de heer Brander bedoelt met 'sjoelbakeffect' maar anderzijds zijn er ook veel ouders die juist kiezen voor categorale scholen. Er zijn wel degelijk scholen die proberen om de doorstroming te vergemakkelijken. De hele discussie over kansengelijkheid in het onderwijs staat inmiddels hoog op de agenda. De schooladviezen van de basisscholen en de ontwikkeling van leerlingen daarna worden beter gemonitord dan ooit. De wethouder heeft niet direct een oplossing voor het 'sjoelbakeffect' maar de monitoring zal waarschijnlijk aanleiding zijn om daarover in gesprek te gaan. Hij vermoedt dat de oplossing ligt in een versterking van de relaties tussen scholen onderling, zeker als die vallen onder hetzelfde bestuur. Tot slot de vraag over de verwachte daling van het aantal leerling bij Dunamare. Dunamare heeft relatief veel leerlingen in het vmbo. Als er een verschuiving optreedt naar havo en vwo, dan heeft dat dus gevolgen.

Mevrouw **Dekker** (D66) vraagt nadere uitleg over het algemeen vormend onderwijs.

Wethouder **Snoek** antwoordt dat met algemeen vormend onderwijs bedoeld wordt vwo, havo, vmbo en vmbo-t. Hij begrijpt dat er een verschuiving plaatsvindt van vmbo naar havo en vwo. Omdat Dunamare relatief minder leerlingen heeft in havo en vwo, verwacht zij een krimp. **De vraag zal schriftelijk beantwoord worden.**

De voorzitter concludeert dat alle vragen beantwoord zijn en dat alle drie onderdelen als hamerstuk geagendeerd kunnen worden voor de raad, mits de beantwoording aan mevrouw Dekker afdoende blijkt te zijn. Is dat niet zo, dan wordt het een hamerstuk met stemverklaring.

De voorzitter stelt voor om eerst de besloten mededeling te doen en dan te pauzeren. Aldus wordt besloten. Hij schorst de openbare vergadering. Na heropening van de openbare vergadering deelt de voorzitter mee dat de wethouder er nog niet is. Hij stelt voor om eerst te kijken naar de stukken ter kennisname. Aldus wordt besloten. Omdat wethouder Botter er nog niet is, schorst de voorzitter de vergadering opnieuw.

7. Uitvoeringsprogramma maatschappelijke opvang 2016/2017 (JB)

De voorzitter heropent de vergadering en deelt mee dat zich drie sprekers hebben aangemeld, te weten Ron Nicolaas, Damian Kessler en Mandy Bakker.

De heer **Kessler** maakt sinds tien maanden gebruik van de opvang. Mevrouw Jacobsz (AP) heeft deze drie sprekers uitgenodigd om hier hun mening over de opvang te geven. Hij is zeker tevreden want zonder HVO zou hij op straat leven, maar niettemin plaatst hij wel wat kanttekeningen. Hij had niet verwacht tussen drugsverslaafden terecht te komen. Ten tweede is duidelijk merkbaar dat er steeds minder geld beschikbaar is. Omdat spreker economisch dakloos is, heeft het heel lang geduurd voordat hij in een traject terechtkon. Hij begrijpt niet dat een economische dakloze aan zijn lot overgelaten wordt.

Mevrouw **Bakker** maakt bezwaar tegen de verhoging van de eigen bijdrage omdat dak- en thuislozen al zo weinig te besteden hebben. Zij maakt zich daarover grote zorgen.

De heer **Nicolaas** voegt eraan toe dat er veel onrust heerst over die verhoging van de eigen bijdrage die oploopt tot 10 euro in 2018. Hij is bang dat nieuwe daklozen niet meer in aanmerking komen door de steeds hogere eisen. Hij vraagt namens de bewoners van de drie locaties hoe de gemeente dit gaat aanpakken.

De **voorzitter** geeft de raadsleden gelegenheid tot het stellen van vragen.

De heer **Spijkerman** (PvdA) begrijpt dat de heer Kessler 10 maanden in de opvang zit maar nu pas in een traject geplaatst is. Hij vraagt wat het verschil is tussen de voorgaande periode en het traject.

De heer **Kessler** heeft als gevolg van een ongeluk schulden opgebouwd. Iemand die economisch dakloos is, kan slechts voor een deel geholpen worden. Nu zit hij in een traject en kan hij bijvoorbeeld ook geholpen worden met het zoeken naar woonruimte.

De heer **Spijkerman** (PvdA) vraagt of het klopt dat een dakloze een uitkering van 900 euro per maand krijgt.

De heer **Kessler** antwoordt dat dit klopt, maar dat het wel het brutobedrag is. Een deel wordt ingehouden. De dakloze krijgt ongeveer 700 euro, waarvan HVO betaald moet worden (ongeveer 200 euro) maar ook de zorgverzekering en in zijn geval bewindvoeringskosten. Er blijft maar weinig over. Met de verhoging van de eigen bijdrage wordt het weer moeilijker.

De heer **Van den Raadt** (Trots) vraagt of de heer Kessler liever gehuisvest zou worden tussen asielzoekers in de Boerhaave dan tussen drugsverslaafden.

De heer **Kessler** zou dat zeker graag willen.

Mevrouw **Barth** (CU) vraagt de heer Kessler iets meer te vertellen over het aanvragen van de uitkering.

De heer **Kessler** antwoordt dat hij van Hoofddorp is doorgestuurd naar Haarlem en dat er in zijn geval veel dingen zijn misgelopen maar dat in het algemeen het aanvragen van een uitkering moeilijk en frustrerend kan zijn. Hij noemt als voorbeeld Mandy Bakker die haar aanvraag vijf keer opnieuw heeft moeten indienen.

Mevrouw **Barth** (CU) vraagt aan mevrouw Bakker hoe lang het uiteindelijk geduurd heeft voordat zij een uitkering kreeg.

Mevrouw **Bakker** antwoordt dat het ongeveer 4 maanden heeft geduurd voordat de aanvraag in orde bevonden werd, maar daarmee was de uitkering nog niet goedgekeurd. Zij moest bijna elke week terugkomen voor uitleg en aanvullingen.

Mevrouw **Barth** (CU) vraagt of de aanwezigheid van drugsverslaafden op opvanglocaties voor de insprekers wel eens reden is geweest om daar niet te willen zijn.

De heer **Nicolaas** is zelf dakloos geweest en werkt nu als vrijwilliger. Voorheen werd de opvang geregeld door het Leger des Heils. In die tijd werd er voornamelijk buiten gebruikt, wat leidde tot overlast voor de buurt. Bij HVO zitten gebruikers en niet-gebruikers door elkaar in de dagopvang. Hij denkt dat daarvoor een oplossing gezocht zou moeten worden.

Mevrouw **Bakker** was aanvankelijk bang voor de drugsverslaafden en wilde daarom niet in de opvang. Uit ervaring weet zij inmiddels beter, maar zij weet ook dat de buitenwereld vaak geen onderscheid maakt tussen daklozen en drugverslaafden en dat vindt zij jammer.

Mevrouw **Klazes** (GL) vraagt of er hulp aangeboden wordt bij het aanvragen van een uitkering.

Mevrouw **Bakker** heeft alleen wat hulp gekregen van de heer Kessler (als lid van de cliëntcommissie van HVO) maar er mag geen hulp mee naar de gesprekken met de gemeente.

De **voorzitter** bedankt de insprekers en gaat verder met de behandeling van het agendapunt.

Mevrouw **Barth** (CU) denkt dat er vooruitgang geboekt wordt en complimenteert de wethouder met zijn aanpak, hoewel er natuurlijk ook nog een aantal verbeterpunten is. Het aantal daklozen in Haarlem stijgt, zowel in het centrum als daarbuiten, zowel jongeren als ouderen. De opvang in de Wilhelminastraat is nog geen jaar open en al veel te klein. Het college wil extra dagopvang en

transport organiseren maar ook de regelingen versoberen. Zelfs het recht op bed, bad en brood wordt ter discussie gesteld voor mensen van buiten de regio. De CU stelt voor dat het college de minister vraagt om in te grijpen in regio's die zich niet aan de afspraken houden. Spreekster is erg geschrokken van het feit dat in Haarlem het woonplaatsbeginsel gehanteerd wordt en dat mensen bij aanmelding flink aan de tand gevoeld worden. Het woonplaatsbeginsel kan een enorme drempel zijn, waardoor mensen liever buiten blijven slapen. Wat de CU betreft is dat een onwenselijke situatie.

De heer **De Jong** (VVD) vindt het logisch dat er vragen gesteld worden als mensen om een slaappleats vragen. Hij vindt dat mevrouw Barth ten onrechte een dramatische situatie schetst. Mevrouw **Barth** (CU) zal daarop ingaan in de loop van haar betoog. De CU vindt dat toegang voor nachtopvang laagdrempeliger moet zijn. Bedden blijven leegstaan omdat daklozen verzuimd hebben zich voor 12.00 uur aan te melden.

De heer **Spijkerman** (D66) weet dat deze maatregel te maken heeft met het tekort aan bedden. Omdat die reservering niet meteen betaald hoeft te worden, is het aantal no shows aanzienlijk. Hij vraagt of mevrouw Barth betaling vooraf ook een goede oplossing voor dit probleem zou vinden. Mevrouw **Barth** (CU) gaat nog iets zeggen over de eigen bijdrage en afhankelijk van het antwoord van de wethouder zal zij deze vraag beantwoorden. Zij verwijst nogmaals naar de ingrijpende procedure. De CU vraagt zich af waar de barmhartigheid is gebleven. Er is ook nog een groep die wel behoefte heeft aan een bed maar (nog) niet aan een traject. De ambitieuze aanpak uit het uitvoeringsprogramma werkt volgens spreekster niet voor ieder individu. De CU pleit voor een laagdrempelige opvang, een bed, een schuilplaats, waar geen moeilijke vragen worden gesteld. Als eenmaal het contact is opgebouwd, is het vaak wel mogelijk om iemand in een traject te krijgen. Spreekster denkt aan een nieuwe woonvorm, een sobere opvang met letterlijk bed, bad en brood - een plek waar mensen zelfs terecht kunnen als zij het verbruid hebben bij HVO. HVO heeft een monopoliepositie die in sommige gevallen leidt tot problemen.

De heer **Van den Raadt** (Trots) begrijpt dat de CU getraumatiseerde daklozen aan de ene kant met rust wil laten maar aan de andere kant een sobere opvang wil bieden. Hij pleit ervoor om die mensen iets meer te geven, bijvoorbeeld een goed gesprek.

Mevrouw **Barth** (CU) bedoelt te zeggen dat de afstand tussen de dakloze en de hulp soms te groot is om in een keer overbrugd te worden. Zij is dus op zoek naar een manier om laagdrempelig contact te leggen alvorens zij verplicht worden om een traject aan te gaan.

De heer **Spijkerman** (D66) vindt dat mevrouw Barth niet alle daklozen over een kam mag scheren. Met een economische dakloze kan wat hem betreft wel een gesprek gevoerd worden.

Mevrouw **Barth** (CU) denkt dat maatwerk het toverwoord is.

De heer **De Jong** (VVD) begrijpt dat de CU vindt dat er geen sprake meer is van enige barmhartigheid, terwijl het college wel degelijk opvang biedt. De CU wil daarnaast nog een andere, sobere vorm, van opvang in het leven roepen. Hij vindt dat eerder armoedebelid dan barmhartigheid.

Mevrouw **Barth** (CU) heeft het over de grote groep daklozen die niet wordt aangesproken door het hulptraject dat Haarlem aanbiedt. Zij sluit af met een reactie van Joris Obdam, straatpastor bij Stem in de Stad, op de 10 euro eigen bijdrage die hij ridicule noemt en vergelijkt met verkapte huisjesmelkerij. Spreekster pleit voor een gratis nullocatie, waar geen moeilijke vragen worden gesteld.

De heer **Spijkerman** (D66) vindt het belangrijk dat er passende opvang is voor iedere Haarlemmer maar hij vindt ook dat er iets tegenover mag staan. Een eigen bijdrage zou een prikkel kunnen zijn om uit te stromen uit de opvang. Bovendien is het een rechtvaardigingsgrond in vergelijking met mensen met een eigen huis die slechts 100 euro meer krijgen, inclusief huisvestingskosten. Hij is benieuwd wat de CU van die drie elementen vindt in vergelijking met de visie van de CU.

De voorzitter wijst erop dat mevrouw Barth geen spreektijd meer heeft.

De heer **Spijkerman** (D66) stelt zijn spreektijd ter beschikking.

Mevrouw **Barth** (CU) denkt dat het niet realistisch om van mensen te vragen om zich voor 12.00 uur te melden. Zij vindt het bovendien onacceptabel dat mensen geweigerd worden als ze een half uur te laat zijn terwijl er bedden ongebruikt blijven. Er valt zeker iets te zeggen voor de argumenten van D66.

De heer **Spijkerman** (D66) vindt dat mooie laatste woorden van mevrouw Barth.

De heer **Van den Raadt** (Trots) hoort de heer Spijkerman spreken over alle Haarlemmers. Hij vraagt of D66 mensen van buiten de stad wil weren.

De heer **Spijkerman** (D66) antwoordt dat 20% van de mensen die Haarlem nu opvangt, van buiten de regio komt. Hij bedoelt dus ook de mensen uit de regio.

Mevrouw **De Raadt** (CDA) wijst erop dat mensen met een eigen huis een inkomen hebben en daklozen in veel gevallen niet. Het kan soms maanden duren voordat mensen een uitkering krijgen. Zij vraagt de heer Spijkerman hoe die mensen dan aan geld moeten komen voor een eigen bijdrage. De heer **Spijkerman** (D66) antwoordt dat een bijstandsuitkering voor iemand met een huis 1000 euro per maand is, terwijl een dakloze 900 euro per maand krijgt. De huisvestingslasten van de eerste categorie zijn waarschijnlijk hoger dan 100 euro. Hij vindt dat beide categorieën in evenwicht moeten zijn.

Mevrouw **De Raadt** (CDA) vindt ten eerste dat beide categorieën helemaal niet met elkaar vergeleken kunnen worden, maar ten tweede was haar vraag hoe die mensen zonder uitkering die eigen bijdrage moeten betalen.

De heer **Spijkerman** (D66) is het met mevrouw De Raadt eens dat mensen die zich melden bij de brede centrale toegang voor een bed, ook direct begeleid moeten worden bij de aanvraag van een uitkering als zij die niet hebben. Als dat goed geregeld is, dan doet de situatie die mevrouw De Raadt schetst zich niet voor.

Mevrouw **De Raadt** (CDA) vraagt of mensen in afwachting van een uitkering wel of niet een eigen bijdrage moeten betalen.

De heer **Spijkerman** (D66) vindt dat ook die mensen een eigen bijdrage moeten betalen. In de praktijk wordt de betaling met terugwerkende kracht geïnd zodra de uitkering geregeld is.

Mevrouw **De Raadt** (CDA) vindt de voorgestelde wijziging van het Haarlems beleid, paragraaf 7, de meest onduidelijke passage ooit. Zij vindt dat duidelijk verklaard moet worden waarom het beleid gewijzigd wordt in strijd met de wet. Er staat alleen dat het college ervoor zorgt dat er geen onverantwoorde situaties ontstaan. Dit, terwijl er tot 2015 elke nacht 64 mensen op straat sliepen. Dat vond het college ook verantwoord. Bovendien wil de wethouder een torenhoge eigen bijdrage vragen die kan oplopen tot 16,50 euro, een verhoging van 300%. Spreekster vindt het een schoolvoorbeeld van kortetermijndenken. Zij begrijpt dat de wethouder op die manier de instroom wil beperken. Als gevolg daarvan komen er echter meer mensen op straat terecht met alle gevolgen van dien. Een gevangenisbed kost maar liefst 300 euro per nacht. Voor de lange termijn is dit een heel duur besluit voor de samenleving. Zij roept de jaren 90 in herinnering met heel veel daklozen, verslaafden, weinig opvang en veel criminaliteit. Daarom pleit zij ervoor om de opvang vooral goed te blijven regelen.

De heer **Spijkerman** (D66) vraagt of die mensen door die 10 euro een incentive krijgen om niet in de gevangenis of op straat maar om op zoek te gaan naar eigen huisvesting zodra dat kan.

Mevrouw **De Raadt** (CDA) antwoordt dat het voor deze groep eerder een incentive is om zich niet te melden en op straat te blijven.

Mevrouw **Özogul** (SP) verklaart dat de SP geen voorstander is van de verhoging van de eigen bijdrage met bijna 100%. Zij waarschuwt voor de gevolgen, zoals meer daklozen op straat met alle gevolgen van dien. Waarschijnlijk komen deze mensen niet in aanmerking voor een woning vanwege schulden en dergelijke. Bovendien is de wachttijd voor een huurwoning op dit moment tien jaar. Zij heeft geen bezwaar tegen de reserveringseis voor de opvang maar zij vindt het niet acceptabel dat mensen worden weggestuurd op basis van regels, terwijl er bedden beschikbaar zijn. Mensen met een huis hebben recht op huursubsidie maar deze mensen zijn hun woonruimte kwijtgeraakt. Wat de SP betreft zou eerst veilig onderdak geboden moeten worden, alvorens dagbesteding en hulpverlening aan de orde kunnen zijn. De SP pleit voor maatwerk, waarbij onderdak een eerste vereiste is. Dit voorstel is wat de SP betreft een stap terug.

De heer **De Jong** (VVD) heeft van D66 slimme dingen gehoord en vindt dat Haarlem de opvang eigenlijk wel goed op orde heeft. Het college probeert in deze nota oplossingen aan te dragen om

de instroom te beperken en uitstroom te bevorderen. Spreker betwijfelt of dit voldoende is om effect te sorteren. Het standpunt van de VVD over bed, bad en brood is voldoende bekend. De opvang van statushouders is door het Rijk opgelegd. De wethouder schrijft over een opneemregeling met de opvang die een aantrekkende werking heeft op mensen van buiten Haarlem. Spreker is benieuwd hoe deze discussie zich zal ontwikkelen. Hij is in ieder geval geen voorstander van het voorstel van de CU. Haarlem heeft een goede keten. Spreker vraagt wat het college gaat doen om de instroom zodanig te beperken dat er een einde komt aan die opneemregeling.

De heer **Azannay** (GL) vindt het jammer dat de CU zich niet meer kan verdedigen omdat de fractie geen spreektijd meer heeft.

De heer **Brander** (PvdA) begrijpt dat de VVD de opvang in Haarlem goed geregeld vindt maar daarbij de kanttekening plaatst dat die een aanzuigende werking heeft op daklozen van elders. Hij vraagt of de heer De Jong wil dat Haarlem de race naar beneden inzet.

De heer **De Jong** (VVD) vindt dat de race naar beneden is ingezet door de CU. Hij vindt inderdaad dat Haarlem de opvang in grote lijnen op orde heeft. Hij vindt het legitiem om vragen te stellen als iemand zich meldt bij de opvang. Hij vindt ook dat Haarlem in gesprek moet gaan met andere steden. Hij heeft er zelf geen probleem mee als mensen teruggestuurd zouden worden.

Mevrouw **Klazes** (GL) vindt dat zowel de nota als de brief getuigt van realiteitszin. Het daklozenprobleem raakt veel beleidsvelden en daarom moet er wat GL betreft integraal gewerkt worden. Dit gebeurt gedeeltelijk maar wat GL betreft nog niet genoeg. GL vraagt aandacht voor de economische daklozen, vooral omdat de wachttijd voor een sociale huurwoning nog steeds oploopt. Dat geldt ook voor gezinnen. GL vindt dat een kind niet in de opvang thuishoort. In schrijnende gevallen mag de kostendelersnorm weliswaar vervallen maar niet elk wijkteam is hiervan op de hoogte. Spreekster vraagt of het sociaal wijkteam actief op de hoogte wordt gesteld van deze mogelijkheid. In de Velserspoort zitten op dit moment 25 gezinnen met gemiddeld 35 tot 40 kinderen. HVO voorziet nu uitsluitend in een pandbeheerder maar trajecten voor deze groep worden niet of pas heel laat opgestart. Spreekster vraagt waarom er niet meer aandacht wordt besteed aan de achterliggende problemen van economisch daklozen. GL begrijpt niet waarom de eigen bijdrage voor de opvang omhoog moet, temeer omdat het hierbij gaat om een laatste redmiddel. In het verleden heeft de raad moties aangenomen waarin de raad stelt dat in Haarlem niemand op straat hoeft te slapen. GL wil dat deze belofte gestand wordt gedaan en verzoekt de wethouder dan ook nadrukkelijk om zo snel mogelijk het aangekondigde debat aan te gaan met de regiogemeenten en bij hen aan te dringen op een gedeelde verantwoordelijkheid, met name financieel. Tot die tijd pleit GL voor een voortzetting van het huidige beleid.

De heer **Azannay** (GL) spreekt zijn verbazing uit over de voorgenomen maatregelen. Uit contact met het werkveld is hem gebleken dat er geen sprake is geweest van enig overleg. De wethouder wil onderzoek doen naar de exploitatiekosten. Spreker weet echter zeker dat dit al gebeurd is. Hij doet de suggestie om een onderzoek te doen naar mogelijkheden voor een crisisopvang. Ondanks alle maatregelen blijkt de doorstroming in Spaarnezicht moeizaam te verlopen. Met een hogere bijdrage wordt de situatie volgens hem alleen maar slechter. Tot slot benadrukt hij dat hij de spreektijdbeperking geen prettige manier van werken vindt.

De voorzitter wijst hem erop dat de fractie zelf verantwoordelijk is voor de tijdsverdeling. Hij geeft het woord aan de heer Spijkerman die nog 25 seconden spreektijd heeft.

De heer **Spijkerman** (D66) is trots op de bestaande maatschappelijke opvang in Haarlem. D66 vindt het goed dat er verbeterpunten worden doorgevoerd. D66 vindt met name de focus op uitstroom belangrijk. Een prikkel, ondersteuning en alles wat daaraan bijdraagt, is wat D66 betreft essentieel in dit vraagstuk.

De heer **Van den Raadt** (Trots) kan zich helemaal vinden in de woorden van de heer Spijkerman. Hij is blij met de inzet van de wethouder. Hij komt nog even terug op zijn vraag aan de inspreker die maar al te graag ondergebracht zou worden bij statushouders. Dat zou de doorstroming in de

opvang bevorderen. Hij pleit er in het algemeen voor dat Haarlem stopt met te doen alsof alles goed geregeld is en er eerst voor zorgt dat alles goed geregeld wordt. Hij begrijpt evenmin waarom er wel statushouders in de Koepel mogen zitten en geen economische daklozen.

Mevrouw **Jacobsz** (AP) introduceert de sprekers. Mandy is een voorbeeld van iemand die erin geslaagd is om uit te stromen uit de opvang, ondanks alle moeilijkheden. Ron heeft inmiddels eigen woonruimte en is actief bij de maatschappelijke opvang als vrijwilliger. Alleen Damian is nog dakloos. Zij benadrukt dat deze mensen niet voor hun plezier in de maatschappelijke opvang zitten en dat zij ook niet geprikkeld hoeven te worden om uit te stromen. Zij vindt het een goed idee om de Sociale Dienst zo veel mogelijk te betrekken bij het aanvragen van een uitkering. Een alleenstaande dakloze krijgt 982 euro bruto aan bijstand. Zij rekent voor dat er in het gunstige geval een klein beetje overblijft voor kleding of een telefoon.

De heer **Van den Raadt** (Trots) vraagt of het nog erger is dan hij dacht en dat statushouders geen ziektekostenverzekering hoeven te betalen maar economische daklozen wel.

Mevrouw **Jacobsz** (AP) weet niet of statushouders geen ziektekostenpremie hoeven te betalen. De AP mist in de nota de huiseigenaren die hun huis verliezen en AOW'ers zonder pensioen die eerst hun eigen huis moeten opeten. Zij vindt het vreemd van de sprekers te horen dat zij geen hulp mogen meenemen als zij een uitkering gaan aanvragen. De mensen die in de maatschappelijke opvang verblijven hebben ook goede ideeën om te bezuinigen en spreekster pleit ervoor om daarvan gebruik te maken. In het algemeen zitten er in de opvang positief ingestelde mensen maar zij zouden graag wat meer begeleid, gesteund en gemotiveerd willen worden.

De heer **Brander** (PvdA) vindt dat het uitgangspunt moet zijn en blijven dat niemand in Haarlem ongewild op straat moet slapen. Hij geeft zijn complimenten aan de wethouder voor de vooruitgang die geboekt is in het afgelopen jaar. Schaarste leidt tot meer schaarste. Normatief oordelen over wat rechtvaardig is, bijvoorbeeld in verband met een eigen bijdrage, leidt niet tot een gewenst effect. Dat erkennen en gebruikmaken van kennis, helpt wel. De PvdA vindt het verhogen van de eigen bijdrage een onzalig plan. Instroom beperken? Graag, maar dan alleen door vroeg te signaleren en onorthodoxe maatregelen, zoals in andere gemeenten gebeurt. Het college klaagt dat andere gemeenten niet meewerken aan een warme overdracht maar de gemeente heeft niet een keer de Geschillencommissie ingeschakeld. Mede namens het CDA vraagt spreker waarom niet. De PvdA juicht het toe dat de focus gelegd wordt op uitstroom zoals housing first. Spreker wil weten hoe het aantal woningen daarvoor verhoogd kan worden en wanneer de raad het Uitvoeringsprogramma Wonen en Herstel kan verwachten. Het sneller toekennen van een bijstandsuitkering juicht de PvdA toe, maar het vroeg signaleren van de sociale wijkteams is van essentieel belang om te voorkomen dat mensen dakloos raken.

De **voorzitter** geeft het woord aan wethouder Botter voor een reactie op de vragen en opmerkingen.

Wethouder **Botter** wil graag in debat met mevrouw De Raadt over haar artikel in de krant omdat het geschetste beeld niet overal in overeenstemming is met het beeld van het college. Het college heeft geprobeerd inzichtelijk te maken op welke manier het college mensen die aan de rand van de maatschappij terechtgekomen zijn, daar weer bij kan betrekken door hun een traject aan te bieden met een echte dagbesteding. De regio betaalt daaraan mee. In het kader van het Sociaal Kompas is daarvoor 100.000 euro uitgetrokken. Het regionale draagvlak voor het Sociaal Kompas is nog steeds groot, hoewel men in de regio de opvang van economische daklozen nadrukkelijk als taak ziet van de eigen gemeente. Als een gemeente dat zelf niet kan, dan kan zij trajecten inkopen bij Haarlem. Sommige gemeenten doen dat al. De wethouder benadrukt dat hij wel degelijk overlegd heeft met de betrokken partijen maar door een misverstand is Spaarnezicht niet uitgenodigd. Hij betreurt dat zeer. Het doel van een verhoging van de eigen bijdrage is niet alleen om mensen te weren maar juist een soort rechtvaardiging tussen de verschillende groepen. Het college denkt dat opvang met een schoon bed, twee maaltijden en soms zelfs begeleiding een verhoging rechtvaardigt. Het is zeker als incentive bedoeld voor sommige groepen om actief te zoeken naar

iets anders. Het is niet de bedoeling dat een voorziening zo comfortabel is dat daardoor de behoefte tot uitstroom beperkt wordt.

De voorzitter ziet dat veel mensen willen reageren maar ten eerste hebben de meeste leden geen spreektijd meer en ten tweede is afgesproken tot uiterlijk 23.00 uur te vergaderen. Hij stelt voor het voorstel van de heer De Jong over te nemen en de wethouder eerst zijn beantwoording te laten afronden en daarna alle leden nog een minuut spreektijd te geven. Aldus wordt besloten.

Wethouder **Botter** gaat verder met zijn uitleg. Omdat er alle mogelijke situaties denkbaar zijn, zijn gesprekken nodig, ook om te bepalen of mensen van buiten Haarlem opgevangen kunnen worden. Iedereen die in Haarlem arriveert en bij de brede centrale toegang terechtkomt, krijgt een plek. Het klopt dat er wordt gebeld met de gemeente van herkomst, niet om mensen terug te sturen maar omdat zij daar een hulpverleningshistorie hebben. De wethouder denkt dat dit van belang is voor de zorgcontinuïteit. In G32-verband wordt gezocht naar een eerlijke en rechtvaardige insteek voor het woonplaatsprincipe. Haarlem heeft inderdaad geen gebruik gemaakt van de Geschillencommissie maar zal dat in de toekomst zeker wel doen. De wethouder hoopt dat de commissie zich realiseert dat ongeveer 20 mensen iedere nacht in Haarlem op straat slapen omdat zij dat zelf willen. Er zijn nu eenmaal mensen die niet geholpen willen worden, hoe vervelend de wethouder het ook vindt dat de maatschappij die mensen niet weet te bereiken. Hij hoopt dat de raad het plan integraal wil bekijken en zich niet alleen richt op de eigen bijdrage. Het college is ervan overtuigd met dit pakket een volgende stap te kunnen zetten. Het steekt de wethouder ook dat de problematiek van verschillende groepen door elkaar loopt. Hij vindt ook dat er in de Wilhelminastraat meer faciliteiten geboden moeten worden maar er zitten ook beperkingen aan de mogelijkheden. Zelf koken kan bijvoorbeeld alleen als de keukens aan allerlei eisen voldoet. Het kan hoe dan ook niet van de ene op de andere dag gerealiseerd worden. De wethouder is op zoek naar fondsen om dat soort wensen te realiseren. Haarlem maakt gebruik van de expertise van HVO Querido in Amsterdam om zorgmijders te bereiken. De wethouder is blij met alle steun die is uitgesproken. Hij overlegt regelmatig met Joris Obdam en hij is zeker van plan om het citaat van de CU met hem te bespreken. De wethouder is graag bereid om alle suggesties ter harte te nemen maar het college staat achter de eigen bijdrage als instrument. Voor mensen die nog geen uitkering hebben, wordt de eigen bijdrage inderdaad later met terugwerkende kracht afgerekend. Tegen de heer Van den Raadt zegt hij nadrukkelijk dat er weliswaar verschillen zitten in de regelingen voor daklozen en statushouders, maar dat het bedrag dat zij overhouden uiteindelijk op hetzelfde neerkomt. Het is aan de raad om voorstellen te doen ten aanzien van de eigen bijdrage. De wethouder hoopt de commissie voldoende informatie te hebben gegeven. Het doel is nog niet bereikt. Hijzelf wil in deze collegeperiode twee dingen goed regelen, namelijk de huishoudelijke ondersteuning en de maatschappelijke opvang.

De heer **Brander** (PvdA) hoort de wethouder een aantal argumenten geven voor een eigen bijdrage maar het heeft niet in alle gevallen het gewenste effect. Hij vraagt of de wethouder het met hem eens is dat de effectiviteit van een maatregel voorop moet staan. Hij benadrukt dat de inzet van de wethouder zeer gewaardeerd wordt maar dat het misschien niet genoeg is. Wat spreker betreft, moet de wethouder aan de slag met de buurgemeenten. Tot slot vraagt hij nogmaals wanneer de raad het Uitvoeringsprogramma Opvang, Wonen en Herstel kan verwachten. Dat blijkt januari 2017 te zijn.

De heer **Van den Raadt** (Trots) vindt het logisch dat er gebeld wordt met de gemeente van herkomst. Als iemand bijvoorbeeld teruggestuurd wordt naar Groningen, wordt er dan gezorgd voor een reiskostenvergoeding? Wat hem betreft is het in dat geval goedkoper om de eigen bijdrage te laten vervallen. Mensen zonder geld voor een treinkaartje wegsturen, lijkt hem geen optie want dan gaan ze zeker op straat zwerven. Hij kan zich niet voorstellen dat andere gemeenten geen medewerking verlenen. Tot slot vraagt hij waarom er geen aparte ruimte beschikbaar kan zijn voor economische daklozen, zodat zij niet samen hoeven te zitten met drugsverslaafden. Hij begrijpt nog steeds niet waarom zij anders behandeld zouden moeten worden dan statushouders.

Mevrouw **Jacobsz** (AP) hoort de wethouder zeggen dat er nu eenmaal mensen zijn die niet geholpen willen worden en dus vrijwillig buiten slapen. Zij weet echter zeker dat er mensen onvrijwillig buiten slapen en ook dat er mensen uit de maatschappelijke opvang worden gezet, terwijl zij geen ander onderkomen hebben.

Mevrouw **Klazes** (GL) twijfelt geen moment aan de goede bedoelingen van de wethouder maar GL is nog niet overtuigd van het nut van de verhoging van de eigen bijdrage. Uit de inspraakbijdragen blijkt hoe weerbarstig de werkelijkheid soms is.

De heer **Azannay** (GL) is evenmin overtuigd over het nut van de eigen bijdrage. In de tekst staat dat maatwerk vereist is omdat met name jongeren niet altijd over een eigen inkomen beschikken. Het duurt zeker vier weken totdat een uitkering wordt toegewezen. Zij beginnen dus al met een schuld. Spreker is totaal niet overtuigd en pleit ervoor om vooral energie te steken in het activeren van deze jongeren.

Mevrouw **De Raadt** (CDA) wil niet aan de goede bedoelingen van de wethouder twijfelen maar wat haar betreft is dit collegebesluit in strijd met de wet en overschrijdt het de kaders van de gemeenteraad. Zij is er bovendien van overtuigd dat een hoge eigen bijdrage niet in de geest van de wet is. Dit is geen drempel meer maar een barrière. Het CDA kan niet instemmen met dit collegebesluit en blijft zich daartegen verzetten door middel van een motie.

Mevrouw **Barth** (CU) vindt het jammer dat een diepgaande discussie verhinderd is door een gebrek aan spreektijd. Zij heeft er absoluut behoefte aan om dit debat voort te zetten. De CU overweegt een aantal moties in te dienen om het gesprek te kunnen voortzetten. De moties zullen waarschijnlijk betrekking hebben op het woonplaatsbeginsel, de eigen bijdrage en een nullocatie.

Wethouder **Botter** is nog een paar essentiële dingen vergeten. Met ingang van 1 december 2016 zal de capaciteit tot en met april vergroot worden met 20 plekken, verdeeld over de bestaande locaties. Mogelijk ook een aantal plekken bij de Velsperpoort, onder de voorwaarde dat het gebouw voldoet aan de brandveiligheidseisen. De notitie over beschermd wonen en maatschappelijk herstel komt in januari 2017. Hijzelf juicht het ook toe dat Sociale Zaken betrokken wordt bij de brede centrale toegang. De wethouder heeft eerder aangegeven dat er een goed begin gemaakt is met integraal werken maar dat dit nog beter kan. Hij zal ervoor zorgen dat de sociale wijkteams goed geïnstrueerd worden over de mogelijkheden voor mensen die dreigen dakloos te worden of zijn geworden. De openeinderegeling blijft; dat hoort bij de manier waarop de hulpverlening is ingericht. De wethouder is ervan overtuigd dat de gemeente niet buiten de wet opereert of dingen doet die niet mogen en dat deze handelwijze recht doet aan internationale verdragen. Hij verheugt zich op het vervolg van het debat en is benieuwd naar de moties.

De heer **Van den Raadt** (Trots) heeft geen antwoord gekregen op zijn vraag waarom economische daklozen geen kamer kunnen krijgen in de Boerhaave. Bovendien wil hij weten of statushouders in de Boerhaave ook een hogere bijdrage betalen.

Wethouder **Botter** zal het laatste laten uitzoeken. Het college overweegt al langer om beschikbare plekken in te zetten voor economische daklozen maar niet voor drugsverslaafden.

De heer **Van den Raadt** (Trots) voegt eraan toe dat het een prima dagbesteding zou zijn om taallessen te geven aan statushouders.

De heer **Brander** (PvdA) heeft nog gevraagd of de wethouder het met hem eens is dat een verhoging van de eigen bijdrage effectief moet zijn.

Wethouder **Botter** is het met de heer Brander eens maar ziet als bezwaar de administratieve lasten die dat met zich meebrengt. Hij verwacht een motie op dit punt en zal dan kijken of het mogelijk is.

De heer **Azannay** (GL) kondigt aan dat GL een motie gaat indienen over Spaarnezicht in relatie tot de zwerfjongeren.

De heer **Baaijens** (AP) stelt voor om een pilot te doen met Damian, die aangaf graag een plek te willen hebben in de Boerhaave.

Wethouder **Botter** antwoordt dat de Boerhaave op dit moment vol zit, maar dat hij bereid is het te overwegen als er een plek vrijkomt.

De heer **Van den Raadt** (Trots) kondigt aan dat Trots daarvoor een motie zal indienen.

Mevrouw **Özogul** (SP) kondigt aan dat de SP een motie zal indienen over de eigen bijdrage en het terugsturen naar de gemeente van herkomst.

8. Rondvraag

De **voorzitter** stelt voor dat de rondvragen doorgeschoven worden naar een volgende vergadering of schriftelijk ingediend worden.

9. Agenda komende commissievergadering(en)

Niet behandeld.

10. Sluiting

De **voorzitter** sluit de vergadering om 23.35 uur.

Ter kennisname meegezonden stukken

Mevrouw **Jacobsz** (AP) wil het ongevraagd advies gratis onafhankelijke cliëntondersteuning van de Participatieraad bespreken.

De heer **Brander** (PvdA) weet dat daarover binnenkort een stuk van het college komt.

Mevrouw **Jacobsz** (AP) vroeg zich al af of dit het juiste moment was om het te agenderen.

De **voorzitter** begrijpt dat er behoefte is aan de bespreking maar dat de vraag is of het eventueel gevoegd met andere stukken behandeld kan worden.